

MIDTRE
GAULDAL

KOMMUNE

Kommunedirektøren
orienterer – anskaffelser

Kontrollutvalget,
24.09.2026

Oppdrag

- Fra sekretær:

«generell orientering om anskaffelser, hvordan det jobbes med og hvilke rutiner kommunen har for dokumentasjon i anskaffelsesprosessene. Vi tenker da på anskaffelsesprotokoller.»

Kommunenes oppdrag og rolle på anskaffelsesområdet

Kommunens rolle i anskaffelsesregelverket er å være en **profesjonell og ansvarlig innkjøper** som:

1. bruker fellesskapets penger effektivt,
2. sikrer åpen og rettferdig konkurranse,
3. etterlever lov og forskrift,
4. bidrar til klima- og samfunnsmål,
5. følger opp at kontraktene gir de resultatene innbyggerne forventer.

Mitt tillegg:

For en kommune fram mot 2040 blir anskaffelser i økende grad et strategisk verktøy for å håndtere knapp arbeidskraft, digitalisering, klimaomstilling og økonomisk bærekraft. Ikke bare et innkjøpsregelverk.

For kommunedirektøren er anskaffelser også et spørsmål om **internkontroll og strategisk styring**. Kommunen skal ha hensiktsmessige anskaffelsesstrategier og rutiner som sikrer:

- regelverksetterlevelse
- god økonomiforvaltning
- risikostyring
- kompetanse blant ledere og innkjøpere
- måloppnåelse innen klima, bærekraft og samfunnsutvikling

Endringer i anskaffelsesregelverket

Nyhet | Dato: 21.04.2026

Flere lovendringer i anskaffelsesregelverket trer i kraft 1. juli.

Stortinget vedtok endringer i anskaffelsesloven 5. februar 2026 for å styrke reglene om samfunnshensyn og legge til rette for forenklinger av de nasjonale anskaffelsene. De fleste endringene trer i kraft 1. juli 2026. Lovendringene gjør at flere forskrifter under anskaffelsesloven må oppheves og endres.

Forskriftsendringene er vedtatt av Nærings- og fiskeridepartementet, Arbeids- og inkluderingsdepartementet, Kunnskapsdepartementet og Samferdselsdepartementet. Forsvarsdepartementet vil komme tilbake med egen nyhetssak om endring i forskrift om forsvars- og sikkerhetsanskaffelser på et senere tidspunkt.

- Terskelverdien for når loven kommer til anvendelse, er hevet fra 100 000 til 500 000 kroner ekskl. mva.
- De ulike samfunnshensynene som i dag ivaretas både i anskaffelsesloven, anskaffelsesforskriften og i f.eks. forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter, blir nå samlet i anskaffelsesloven.
- Det innføres en ny plikt til å ha anskaffelsesstrategi og rutiner for å ivareta samfunnshensynene. Anskaffelsesstrategien skal være offentlig tilgjengelig.

Praksis og rutiner for anskaffelser over terskelverdi

Mest
EKT

Utdrag fra anskaffelsesforskriften om terskelverdiene

§ 1-1. Hvilke anskaffelser som er omfattet av forskriften

Forskriften gjelder når oppdragsgivere som nevnt i § 1-2 inngår vare-, tjeneste- eller bygge- og anleggskontrakter, eller gjennomfører plan- og designkonkurranser, med en anslått verdi som er lik eller overstiger 500 000 kroner eksklusive merverdiavgift.

0 Endret ved forskrift 14 april 2026 nr. 617 (i kraft 1 juli 2026).

§ 5-1. Anvendelsesområde

(1) Del I gjelder for alle anskaffelser som er omfattet av forskriften.

(2) Del II gjelder for

- a. kontrakter med en anslått verdi på minst 1,3 millioner kroner ekskl. mva., men som ikke overstiger EØS-terskelverdiene i § 5-3 første ledd, unntatt kontrakter om helse- og sosialtjenester
- b. kontrakter om særlige tjenester med en anslått verdi på minst 1,3 millioner kroner ekskl. mva.

(3) Del III gjelder for kontrakter med en anslått verdi som er lik eller overstiger EØS-terskelverdiene i § 5-3 første ledd.

§ 5-3. EØS-terskelverdier

(1) EØS-terskelverdiene er

- a. 1,63 millioner kroner ekskl. mva. for statlige myndigheters vare- og tjenestekontrakter og plan- og designkonkurranser
- b. 2,5 millioner kroner ekskl. mva. for andre oppdragsgivers vare- og tjenestekontrakter og plan- og designkonkurranser
- c. 62,9 millioner kroner ekskl. mva. for bygge- og anleggskontrakter.

- Kommunen har hatt få kontrakter over EØS-terskelverdi de siste årene (forskriftens del III).
- Men vi gjennomfører regelmessig anskaffelser over terskelverdien for forskriften (kr 500 000 fra 01.07.26, før dette var terskelen kr 100 000) og over nasjonal terskelverdi (forskriftens del II.).
- For anskaffelsene benytter vi etablerte maler for konkurransegrunnlag. Malene inneholder de overordnede kravene og elementene som skal inngå i konkurransegrunnlaget, og fungerer som et utgangspunkt for den enkelte anskaffelsen.
- Hver anskaffelse tilpasses deretter det aktuelle prosjektet, blant annet når det gjelder beskrivelse av leveransen, krav og kvalifikasjonskrav, kontraktsbestemmelser og tildelingskriterier.
- Kommunen benytter Merccell som digital plattform for gjennomføring av offentlige anskaffelser over terskelverdi. Konkurransene kunngjøres gjennom Merccell, tilbud leveres elektronisk, og evaluering og tildeling gjennomføres i henhold til kriteriene som er fastsatt i konkurransegrunnlaget.

Praksis og rutiner for andre anskaffelser

Mest
andre
enheter

- Vi har mer og mer knyttet oss opp til nabokommuner, Værnesregionen og fylkeskommunen, som har spesialister på innkjøp.
 - Vi kan f.eks. bruke innkjøp av nytt ERP-system(Økonomi/lønn). Dette er et samarbeidsprosjekt med nabokommuner og Værnesregionen. Vi har flere slike, også innkjøp av renholdsprodukter.
 - IT-Midt – felles anskaffelse av utstyr og systemer.
 - Den siste anskaffelsen er nytt avgiftssystem, dette er anskaffet via samarbeid med Melhus og Skaun, som har egen innkjøpsansvarlig, her er det opprettet prosjektgrupper mm. som ivaretar prosessen.
- Ved mindre anskaffelser tilstreber vi at det benyttes direkte henvendelse til minst tre leverandører for å utnytte konkurranse i markedet og at alle tilbydere skal ha mulighet for å bli vurdert.

Eksempel

Anskaffelsesprotokoll

Prosjekt: Bærekraftige og innovative kommuner 2030

Bakgrunn for anskaffelsen

Prosjektet skal etablere et samarbeid mellom tre selvstendige kommuner blant annet innen administrative tjenester og samfunnsutviklingsområdet. Detaljer ligger i vedlagte prosjektbeskrivelse. Midtre Gauldal er kontorkommune for prosjektet og fører regnskap, rapporterer og skriver avtale med prosjektleder.

Oppdraget krever en prosjektleder med særskilt kompetanse og erfaring fra kommunal virksomhet, samt inngående kjennskap til de aktuelle kommunene. Dette er avgjørende for å lykkes med forankring, metodikk og gjennomføring innen de fastsatte tidsrammene.

Unntak fra konkurranse – hjemmel og vurdering

Hovedregelen i anskaffelsesregelverket er at konkurranse skal avholdes, jf. FOA § 13-1. Unntak kan benyttes der konkurranse er umulig av tekniske årsaker, jf. FOA § 13-4 bokstav b (2).

Vurdering:

- Det finnes ikke reelle alternativer i markedet som kombinerer:
 - Over 20 års erfaring fra kommunal virksomhet, inkludert topplederroller.
 - Spesifikk kjennskap til de tre kommunene og deres organisasjon.
 - Bred generell prosjektledererfaring. Inklusive erfaring fra tidligere fellesprosjekter (IT-Midt fra 01.01.2025), med metodikk og nettverk som er direkte relevant.
 - Arbeidet/prosjektet er allerede i gang. Det er svært viktig, ikke minst av hensyn til de ansatte, at videreføringen av prosjektet kunne skje så raskt som mulig etter tildelingen av skjønnsmidler. En ny aktør ville kreve omfattende opplæring og tid, noe som ikke er forenlig med prosjektets tidsrammer. Dette fordi oppgavene som skal løses og med de rammer som er satt for framdrift og ikke minst måten man

skal jobbe på (suksesskriterier), forutsetter særlig god kjennskap og forståelse for hvilken oppgave man skal løse.

Kompetansekrav og begrunnelse

Valgt prosjektleder har:

- Lang erfaring fra kommunal sektor, inkludert ledelse på relevante fagområder.
- Topplederkompetanse som sikrer helhetlig forståelse og evne til å forankre beslutninger hos tillitsvalgte, verneombud og politisk nivå.
- Bred generell prosjektledererfaring, inklusive erfaringer fra tidligere fellesprosjekt. For eksempel erfaring fra IT-Midt-samarbeidet, som gir unik innsikt i metodikk og personell som er kritisk for prosjektets suksess.
- Mulighet for fleksibilitet i gjennomføringsfasen når det gjelder tidsbruk; muligheten for å hensynta deltakernes travle hverdag.

Prisvurdering

Avtalt pris: 1 200 kr/time

Typiske konsulentpriser for tilsvarende oppdrag: 1 500–2 000 kr/time

Valgt løsning gir både lavere kostnad og høyere relevant kompetanse enn markedet kunne tilby.

Risikovurdering

Beslutningen om direkte anskaffelse innebærer en viss risiko for etterprøving. Risikoen er vurdert og akseptert av prosjekteierne.

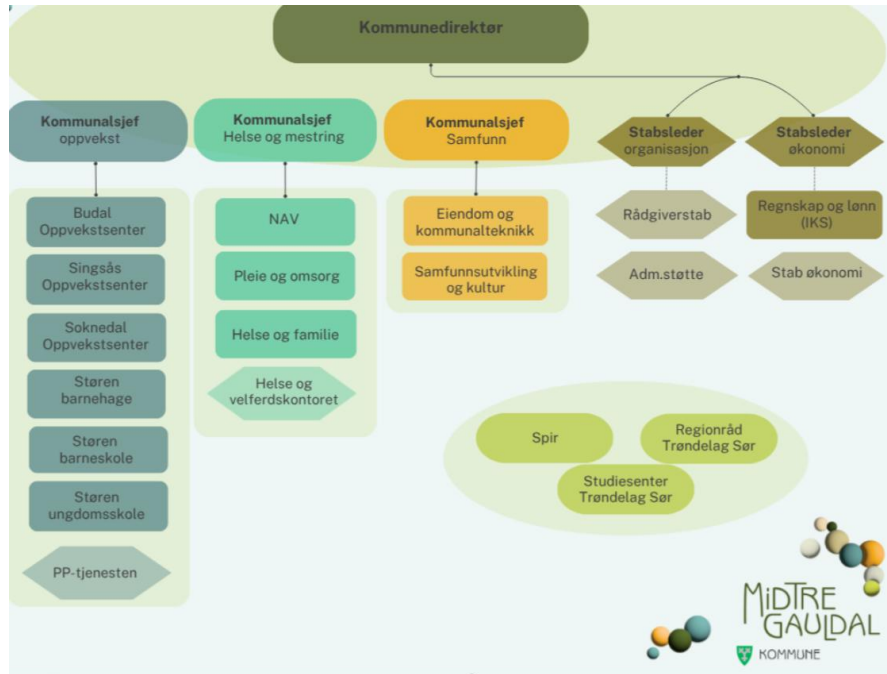
Det er min vurdering at løsningen som er valgt er den beste for å lykkes med det prosjektet som her skal løses, og at disse fordelene og fleksibiliteten i løsningen, i sum er større enn ulempene ved å ikke benytte seg av åpen eller begrenset konkurranse.

Denne protokollen er utarbeidet for å sikre transparens og etterprøvbarehet.

Støren,

9/12-25
Midtre Gauldal kommune
Kommunedirektør
Alf-Petter Tenfjord

Vurdering

Utfordringer

- regelverket er komplekst
- Vi er sårbare ift å ha nok innkjøpsfaglige ressurser, med unntak av EKT
- fagavdelingene har behov stadig mer spesialiserte tjenester
- kravene til bærekraft, sikkerhet og beredskap øker

• Vurdering

- Ingen lovbrudd eller KOFA-saker
- Men, sårbar ift kompetanse

• Hva gjør vi

- Knytter oss til større aktører og prosesser når vi kjøper inn (IT-midt, Fylkeskommunen, Værnesregionen)
- Ber om å få bli med på felles innkjøpsrådgiver Melhus og Skaun

